

Erdemli'de Tarihi ve Kültürel Çevre

Kanyteleis (Kanlıdivane) Mersin-Silifke karayolunun 50. km' sinde, Ayaş mevkiinin 3 km kuzeyinde yer alan Kanyteleis ören yeri, ilk defa 19. yüzyılın ortalarında Langlois tarafından keşfedildi, ilçenin en ilgi çeken ören yeridir. Geniş bir obruğun çevresinde Antik Olba Krallığı'nın kutsal bir yerleşimi olarak kurulan ve antik adı Kanyteleis olan yerleşim hakkındaki en eski belgeler MÖ 3. yüzyıla ait bazı yazıtlardır.

Korykos Mersin-Erdemli-Silifke karayolunun 60. km'sinde Kızkalesi beldesindedir. Roma ve Bizans dönemlerinde yoğun olmak üzere, İslami devirlerde de iskan görmüştür. Kent, MS 72 yılında Roma egemenliğine girmiş ve 450 yıl Roma yönetimine bağlı kalmış, bu dönemde tarım alanında büyük bir gelişme göstererek zeytinyağı ihraç merkezi olmuştur. Korykos 1448 yılında Karamanoğlu İbrahim Bey tarafından ele geçirilerek, yeniden imar edilmiştir. Bugünkü, haliyle kale, tipik Orta Çağ mimari özelliklerini yansıtmaktadır.

Kız Kalesi Korykos kıyı kalesinin 200 m açığındaki küçük adacık üzerindeki kaleye Kızkalesi denilmektedir. Karamanoğlu İbrahim Bey tarafından 1448 yılında onarılan Kızkalesi bugün Mersin turizminin sembolü haline gelmiştir. Turistlerin yoğun ilgisini çeken kaleye, kıydan balıkçı motorları ile geçilmektedir.

Öküzlü Örenyeri Ayaş kasabasına 12 km uzaklıktadır. Kanlıdivane-Çanakçı köyü yol ayrımından stabilize bir yolla gidilir. Bazilikası, sarnıçları halen ayakta. Lahitler kente girişi sağlayan stabilize yolun kenarında bulunmaktadır.

Elaiussa-Sebaste Mersin-Erdemli-Silifke karayolunun 50. km'sindedir. Kumkuyu belediyesi sınırları içerisinde yer alan Ayaş Elaiussa-Sebaste örenyeri MÖ 2. yüzyılın sonlarında kurulmuştur. Özellikle Roma ve Bizans dönemlerinde iskan görmüştür. Büyük bir alanı kaplayan ören yerinde 1995 yılında İtalyan kazı heyeti tarafından başlatılan çalışmalar sürdürülmektedir.

Tırtar (Akkale) Akkale, Mersin-Silifke karayolu üzerinde Mersin'e 49 km uzaklıktadır. Geç Roma döneminde kurulmuştur. Büyük bir zeytinyağı ihraç merkezi olan Akkale'de 15.000 ton zeytinyağı alabilecek kapasitedeki sarnıç halen ayakta.

Adamkaya Kabartmaları Kızkalesi'nin 10 km kadar kuzeyinde Şeytanderesi mevkiinde, derin vadinin kayalık yamacına oyulmuş İnsan kabartmaları bulunmaktadır. Kabartmalar, Geç Hellenistik veya Erken Roma dönemine aittir.

Paşa Türbesi Ayaş-Korykos yolu üzerinde olan bir Selçuklu eseridir. Türbe 1220 yılında Aktaşoğlu Sinan Bey adına yaptırılmıştır.

